

Turinys

Apie autorių	14
Pratarmė	15
1 skyrius. Įvadas į socialinę psichologiją	19
Kas yra socialinė psichologija?	20
Svarbiausios socialinės psichologijos tezės	22
Mes kuriame savo socialinę tikrovę	22
Mūsų socialinė intuicija dažnai būna stipri, tačiau kartais pavojinga	23
Socialinė aplinka formuoja mūsų elgseną	25
Asmeninės nuostatos ir polinkiai (dispozicijos) taip pat formuoja elgseną	26
Socialinė elgsena – tai ir biologinė elgsena	26
Socialinės psichologijos principus galima taikyti kasdiniame gyvenime	27
<i>Apibendrinimas</i>	27
Socialinė psichologija ir žmogiškosios vertybės	28
Akivaizdūs vertybių skverbimosi į psichologiją keliai	28
Subtilūs vertybių skverbimosi į psichologiją keliai	29
Subjektyvūs mokslo aspektai	29
Psichologinėse sąvokose slypi vertybės	30
<i>Apibendrinimas</i>	32
Aš jau seniai tai žinojau: ar socialinė psichologija nėra paprasčiausias sveikas protas?	32
<i>Atkreipkime dėmesį. Aš jau seniai tai žinojau</i>	35
<i>Apibendrinimas</i>	37
Tyrimo metodai: kaip tiria socialinę psichologiją	37
Hipotezių formulavimas ir tikrinimas	37
Koreliaciniai tyrimai: natūralių ryšių atradimas	39
Koreliacija ir priežastingumas	40
Apklausa	42
Eksperimentiniai tyrimai: priežasties ir pasekmės paieška	44
Kontrolė: manipulavimas kintamaisiais	44
Atsitiktinis tiriamųjų paskirstymas: didysis korektorius	46
Eksperimento etika	47
Laboratorinių tyrimų apibendrinimas ir pritaikymas gyvenime	49
<i>Apibendrinimas</i>	50
<i>Post scriptum: kodėl aš parašiau šią knygą</i>	51

I dalis. SOCIALINIS MĄSTYMAS	52	Tiriamas vienodumas ir išskirtinumas	92
2 skyrius. Aš socialiniame pasaulyje	53	Kas yra šališkas palankumas sau	93
Dėmesio centras ir iliuzijos	54	Mintys apie savęs vertinimą ir šališką palankumą sau	94
<i>Mokslinių tyrimų išvada. Kai jaudinamės dėl to, kad atrodome</i> <i>susijaudinę</i>	56	Padedantis prisitaikyti šališkas palankumas sau	94
<i>Apibendrinimas</i>	57	Trukdantis prisitaikyti šališkas palankumas sau	95
Savojo Aš samprata: kas aš esu?	57	<i>Apibendrinimas</i>	96
Mūsų pasaulio centras: kaip mes suvokiame save	57	Prisistatymas	97
Nuoroda į save	58	Tiriamas kuklumas	97
Galimi Aš	59	Savęs menkinimas	98
Socialinio Aš raida	59	Išpūdzio valdymas	99
Mūsų atliekami vaidmenys	59	<i>Apibendrinimas</i>	101
Socialinis tapatumas	60	<i>Post scriptum: dvejoja tiesa –</i> išdidumo pavojai, teigiamo mąstymo galia	101
Socialiniai palyginimai	60	3 skyrius. Socialiniai įsitikinimai ir vertinimai	102
Sėkmė ir nesėkmė	61	Kaip suvokiame savo socialinę aplinką?	103
Aplinkinių nuomonė	61	Sužadınimas	104
„Aš“ ir kultūra	62	Įvykių suvokimas ir interpretavimas	105
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Hazel Markus apie kultūrinę</i> <i>psichologiją</i>	66	Įsitikinimų tvarumas	107
Savęs pažinimas	67	Prisiminimų apie save ir savo pasaulį konstravimas	109
Elgesio paaiškinimas	68	Savo nuostatų praeityje atkūrimas	110
Elgesio prognozavimas	69	Ankstesnio elgesio atkūrimas	111
<i>Mokslinių tyrimų išvada. Sąmoningos valios iliuzija</i>	70	<i>Apibendrinimas</i>	112
Jausmų prognozavimas	71	Kaip sprendžiame apie socialinę aplinką?	113
Savianalizės išmintis ir iliuzijos	73	Intuityvūs vertinimai	113
<i>Apibendrinimas</i>	74	Intuicijos galia	114
Savęs vertinimas	75	Intuicijos apribojimai	115
Savęs vertinimo motyvacija	76	Perdėta saviklioia	116
Tamsioji savęs vertinimo pusė	76	Patvirtinimo šališkumas	119
<i>Apibendrinimas</i>	79	Kaip išvengti perdėtos saviklioivos	119
Suvokiama savikontrolė	79	Euristika: trumpiausias protavimo kelias	120
Saviveiksmingumas	80	Tipiškumo euristika	120
Kontrolės pobūdis	80	Pasiekiamumo euristika	121
Išmoktas bejėgiškumas versus apsisprendimas	82	Faktams prieštaraujantis mąstymas	123
Per plataus pasirinkimo kaštai	84	Iliuzinis mąstymas	124
<i>Apibendrinimas</i>	86	Iliuzinė koreliacija	125
Šališkas palankumas sau	86	Kontrolės iliuzija	125
Teigiamų ir neigiamų įvykių aiškinimas	87	Nuotaika ir vertinimai	127
Ar mes visi galime būti geresni už vidutiniokus?	88	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Neigiamos emocijos lemia</i> <i>investuotojų pesimizmą</i>	128
<i>Atkreipkime dėmesį. Šališkas palankumas sau – kaip aš myliu</i> <i>save? Leiskite suskaičiuoti būdus</i>	89	<i>Apibendrinimas</i>	129
Nepagrįstas optimizmas	90	Kaip traktuojame socialinę aplinką?	130
		Priežastingumo priskyrimas: žmogui ar situacijai	130

Numanomoms savybės	132	Nepakankamas pateisinimas	172
Racionalios atribucijos	132	<i>Ką slepia teorija. Leonas Festingeris apie disonanso sušvelninimą</i>	174
Pagrindinė atribucijos klaida	133	Disonansas priėmus sprendimus	175
Kodėl mes darome atribucijos klaidą?	136	Savęs suvokimas	176
Perspektyvinis ir situacinis supratimas	136	Raiškos būdai ir nuostatos	177
Kodėl tyrinėjame atribucijos klaidas	140	Per didelis pateisinimas ir vidinė motyvacija	179
<i>Apibendrinimas</i>	141	Teorių palyginimas	181
Socialinės aplinkos lūkesčiai	141	Disonansas kaip sužadinimas	182
<i>Atkreipkime dėmesį. Išsipildymo psichologija vertybinių popierių biržoje</i>	142	Savęs suvokimas, kai sau neprieštarujama	183
Mokytojų lūkesčiai ir moksleivių mokymosi rezultatai	142	<i>Apibendrinimas</i>	183
Kaip iš kitų sulaukti to, ko tikimės	144	<i>Post scriptum: kaip elgesiu pakeisti save</i>	184
<i>Apibendrinimas</i>	146	II dalis. SOCIALINĖ ĮTAKA	186
Išvados	147	5 skyrius. Genai, kultūra ir lytis	187
<i>Atkreipkime dėmesį. Kaip mąsto žurnalistai: pažintinis šališkumas žiniasklaidoje</i>	149	Kokią įtaką mums daro žmogiškoji prigimtis ir kultūrinė įvairovė?	188
<i>Apibendrinimas</i>	150	Genai, evoliucija ir elgsena	189
<i>Post scriptum: mintys apie intencijos galimybes ir jos ribas</i>	150	Kultūra ir elgsena	191
4 skyrius. Elgesys ir nuostatos	152	<i>Atkreipkime dėmesį. Kultūrinis gyvūnas</i>	192
Kaip nuostatos lemia elgesį?	153	Kultūrinė įvairovė	193
Kada nuostatos prognozuoja elgesį	155	Normos: laukiamas elgesys	194
Kada socialinė įtaka tam, ką sakome, yra mažiausia	155	Kultūriniai panašumai	195
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Mahzarin R. Banaji apie eksperimentinės socialinės psichologijos atradimą</i>	156	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Praeivių prasilenkimas Rytuose ir Vakaruose</i>	196
Kada kiti veiksniai mažiausiai veikia elgseną	156	<i>Apibendrinimas</i>	199
Kada nagrinėjamos konkrečiam elgesiui būdingos nuostatos ..	157	Kaip paaiškinti lyčių panašumus ir skirtumus?	199
Kada nuostatos būna tvirtos	158	Savarankiškumas versus poreikis būti susijusiam	201
<i>Mokslinių tyrimų išvada. Jūs negavote laiško: prietarai pranašauja diskriminuojantį elgesį</i>	159	Socialinis dominavimas	203
<i>Apibendrinimas</i>	161	Agresija	204
Kada elgesys lemia nuostatas?	161	Seksualumas	205
Vaidmenys	162	<i>Apibendrinimas</i>	207
Kada žodis tampa įsitikinimu	163	Evoliucija ir lytis: koks elgesys yra natūralus?	207
<i>Atkreipkime dėmesį. Žodis virsta įsitikinimu</i>	164	Lytis ir poros pasirinkimo prioritetai	208
„Kojos tarpdurėje“ reiškinys	164	Mintys apie evoliucinę psichologiją	210
Piktybiški ir moralūs veiksmai	166	<i>Atkreipkime dėmesį. Evoliucijos mokslas ir religija</i>	211
Tarprasinis bendravimas ir rasinės nuostatos	168	Lytis ir hormonai	213
Socialiniai judėjimai	168	<i>Apibendrinimas</i>	214
<i>Apibendrinimas</i>	170	Kultūra ir lytis: kultūros diktatas?	214
Kodėl elgesys veikia nuostatas?	170	Skirtingi lyčių vaidmenys skirtingose kultūrose	215
Prisistatymas: įspūdžio valdymas	170	Lyčių vaidmenų pokyčiai bėgant laikui	216
Savęs pateisinimas: pažintinis disonansas	171	Bendraamžių perduodama kultūra	216

<i>Apibendrinimas</i>	218	Kas elgiasi konformistiškai?	252
Kokią išvadą galime padaryti apie genus, kultūrą ir lytį?	218	Asmuo	253
Biologija ir kultūra	218	Kultūra	254
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Alice Eagly apie lyčių</i> <i>panašumus ir skirtumus</i>	220	Socialiniai vaidmenys	254
Situacijos galia ir žmogus	220	Vaidmenų sukeitimas	256
<i>Apibendrinimas</i>	221	<i>Apibendrinimas</i>	257
<i>Post scriptum: ar turėtume laikyti save socialinio pasaulio</i> <i>produktais, ar architektais?</i>	222	Ar norime būti kitokie?	257
6 skyrius. Konformizmas	223	Reaktyvusis pasipriešinimas	257
Kas yra konformizmas?	224	Unikalumo įrodymas	258
<i>Apibendrinimas</i>	225	<i>Apibendrinimas</i>	259
Klasikiniai konformizmo tyrimai	225	<i>Post scriptum: kaip būti individualybe bendruomenėje</i>	260
Sherifo normų kūrimo tyrimai	226	7 skyrius. Įtikinėjimas	261
<i>Mokslinių tyrimų išvada. Užkrečiamas žiovulys</i>	228	Kokie yra įtikinėjimo būdai?	264
<i>Atkreipkime dėmesį. Masinė apgaulė</i>	230	Pagrindinis būdas	265
<i>Ascho studija apie grupės daromą spaudimą</i>	230	Šalutinis būdas	265
Milgramo paklusnumo eksperimentai	232	Skirtingi būdai skirtingiems tikslams pasiekti	265
Milgramo eksperimentų etika	234	<i>Apibendrinimas</i>	266
Kokios paklusnumo priežastys?	235	Kokie yra įtikinėjimo elementai?	267
Atstumas iki aukos	235	Kas sako? Pranešėjas	267
<i>Atkreipkime dėmesį. Aukų suasmeninimas</i>	236	Patikimumas	268
Valdžios artumas ir teisėtumas	237	Patrauklumas ir simpatijos	270
Institucinė valdžia	238	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Eksperimentai su virtualia</i> <i>socialine tikrove</i>	272
Išlaisvinantis grupės poveikis	238	Ką sako? Pranešimo turinys	273
Mintys apie klasikinius tyrimus	239	Logika versus emocijos	273
Elgsena ir nuostatos	239	Prieštaringumas	276
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Stanley Milgramas</i> <i>apie paklusimą</i>	240	Vienpusiai versus dvipusiai argumentai	277
Situacijos galia	241	Pirmumas versus naujumas	279
Pagrindinė atribucijos klaida	243	Kaip sakoma? Komunikavimo kanalas	280
<i>Apibendrinimas</i>	245	Aktyvi patirtis ar pasyvus priėmimas?	280
Kaip nuspėti galimą konformistiškumą?	245	Asmeninė versus žiniasklaidos įtaka	282
Grupės dydis	246	Kam sakoma? Auditorija	285
Vieningumas	247	Kokio jie amžiaus?	285
Sutelktumas	248	Apie ką jie mąsto?	287
Padėtis	248	<i>Apibendrinimas</i>	289
Viešoji reakcija	249	Ekstremalus įtikinėjimas: kaip įdiegiami kultai?	289
Ankstesnių įsipareigojimų nebuvimas	249	Nuostatas kuria elgsena	291
<i>Apibendrinimas</i>	250	Klusnumas gimdo pritarimą	291
Kodėl elgiamasi konformistiškai?	250	„Kojos tarpduryje“ reiškinyš	291
<i>Apibendrinimas</i>	252	Įtikinimo elementai	292
		Pranešėjas	292
		Pranešimas	293

Auditorija	293	„Polinkio į riziką“ atvejais	322
Grupės poveikis	294	Ar grupės sustiprina nuomones?	324
<i>Apibendrinimas</i>	295	Grupės poliarizacijos eksperimentai	324
Kaip galima atsispirti įtikinėjimui?	296	Grupės poliarizacija kasdieniame gyvenime	325
Asmeninio įsipareigojimo sustiprinimas	296	<i>Atkreipkime dėmesį. Grupės poliarizacija</i>	327
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Williamas McGuire</i>		Poliarizacijos aiškinimas	328
<i>apie nuostatos stiprinimą</i>	296	Informacinė įtaka	328
Įsitikinimų išbandymas	297	Normatyvinė įtaka	329
Kontrargumentai	297	<i>Apibendrinimas</i>	331
Pritaikomumas: inokuliacijos (nuostatų stiprinimo) programos	298	Grupinis mąstymas: ar grupės trukdo, ar padeda priimti	
Vaikų apsauga nuo bendraamžių spaudimorūkyti	298	gerus sprendimus?	331
Vaikų apsauga nuo reklamos įtakos	299	Grupinio mąstymo požymiai	333
Išvados apie nuostatų stiprinimą	300	<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Irvingas Janisas apie grupinį</i>	
<i>Apibendrinimas</i>	301	<i>mąstymą</i>	333
<i>Post scriptum:</i>		Grupinio mąstymo teorijos kritika	335
kaip būti atviram, tačiau ne naiviam	301	Kaip išvengti grupinio mąstymo	336
		Grupinis problemų sprendimas	337
8 skyrius. Grupės įtaka	303	<i>Ką slepia Nobelio premija. Dvi galvos geriau nei viena</i>	339
Kas yra grupė?	304	<i>Apibendrinimas</i>	340
<i>Apibendrinimas</i>	305	Mažumos įtaka: kaip paskiri žmonės veikia grupę?	340
Socialinis palengvinimas: kaip mus veikia kiti žmonės?	305	Nuoseklumas	341
Kitų žmonių buvimas	305	Pasitikėjimas savimi	342
Minia: didelė kitų žmonių sankaupa	308	Pasitraukimas iš daugumos	342
Kodėl mus sužadina kitų žmonių buvimas?	309	Ar lyderystė yra mažumos įtaka?	343
Nuogastavimas dėl įvertinimo	309	<i>Atkreipkime dėmesį. Transformacinė bendruomenės lyderystė</i>	345
Dėmesio išblaškymas	310	<i>Apibendrinimas</i>	346
Kitų žmonių buvimas	310	<i>Post scriptum: ar grupės mums kenkia?</i>	346
<i>Apibendrinimas</i>	310		
Socialinis dykinėjimas: ar būdami grupėje žmonės		III dalis. SOCIALINIAI SANTYKIAI	348
stengiasi mažiau?	311		
Daug rankų mažai dirba	312	9 skyrius. Prietariai: antipatija kitokiam	349
Socialinis dykinėjimas kasdieniame gyvenime	314	Kokia prietarų prigimtis ir kaip jie mus veikia?	351
<i>Apibendrinimas</i>	316	Prietariai: subtilūs ir atviri	353
Nuasmeninimas: kada būdami grupėje žmonės		Rasiniai prietariai	353
netenka savojo Aš?	317	Ar rasiniai prietariai nyksta?	354
Kai kartu darome tai, ko nedarytume vieni	317	Prietarų subtilybės	355
Grupės dydis	318	Nesąmoningi prietariai	357
Fizinis anonimiškumas	318	Prietariai lyčių atžvilgiu	358
Sužadinanti ir dėmesį blaškanti veikla	320	Lyčių stereotipai	358
Savimonės susilpnėjimas	321	Seksizmas: palankus ir priešiškas	359
<i>Apibendrinimas</i>	322	Diskriminacija pagal lytį	360
Grupės poliarizacija: ar grupės sustiprina mūsų		<i>Apibendrinimas</i>	361
nuomonę?	322	Kokie yra socialiniai prietarų šaltiniai?	361

Socialinė nelygybė: nevienoda socialinė padėtis ir prietariai	362	Genų įtaka	403
Socializacija	363	Biocheminė įtaka	404
Autoritarinė asmenybė	363	Agresija kaip atsakas į frustraciją	405
Religija ir prietariai	364	Patikslinta frustracijos-agresijos teorija	407
Konformizmas	365	Santykinė deprivacija	408
Institucinė parama	366	Agresija kaip išmokta socialinė elgsena	409
<i>Apibendrinimas</i>	368	Agresijos nauda	409
Kokie yra motyvaciniai prietarų šaltiniai?	368	Išmokymas stebint	410
Frustracija ir agresija: atpirkimo ožio teorija	368	<i>Apibendrinimas</i>	412
Socialinio tapatumo teorija: kai jaučiamės pranašesni už kitus	369	Kas lemia agresyvumą?	412
Šališkumas vidinei grupei	370	Nemalonūs įvykiai	412
Socialinės padėties, savigarbos ir priklausymo poreikis	372	Skausmas	412
Suinteresuotumas vengti prietarų	374	Karštis	413
<i>Apibendrinimas</i>	375	Išpuoliai	415
Kokie yra pažintiniai prietarų šaltiniai?	375	Sužadinimas	415
Kategorizavimas: žmonių skirstymas į grupes	375	Agresijos užuominos	416
Spontaniškas kategorizavimas	376	Žiniasklaidos įtaka: pornografija ir seksualinis smurtas	418
Suvokti panašumai ir skirtumai	377	Iškreiptas seksualinės tikrovės suvokimas	419
Skirtingumas: išsiskiriančių žmonių suvokimas	379	Agresija prieš moteris	419
Skirtingi žmonės	379	Mokymas kritiškai vertinti žiniasklaidą	421
Gyvi pavyzdžiai	381	Žiniasklaidos įtaka: televizija	422
Ypatingi įvykiai	382	Televizijos poveikis elgsenai	424
Atribucija: ar pasaulis teisingas?	383	Televizijos poveikis mąstymui	427
Šališkas palankumas grupei	384	Žiniasklaidos įtaka: kompiuteriniai žaidimai	429
Teisingo pasaulio reiškinys	385	Kokius žaidimus žaidžia vaikai	429
<i>Apibendrinimas</i>	387	Kompiuterinių žaidimų poveikis vaikams	430
Kokios yra prietarų pasekmės?	387	<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Craigas Andersonas apie</i> <i>smurtinius kompiuterinius žaidimus</i>	432
Amžini stereotipai	387	Grupės įtaka	433
Diskriminacijos poveikis: išsipildanti pranašystė	389	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Ar provokuojamos grupės</i> <i>agresyvesnės už pavienius asmenis?</i>	435
Stereotipo grėsmė	390	<i>Apibendrinimas</i>	436
Ar stereotipai paverčia žmonių sprendimus tendencingais?	392	Kaip mažinti agresiją?	436
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Claude Steele apie stereotipų</i> <i>grėsmę</i>	393	Katarsis?	436
Stiprūs stereotipai yra svarbūs	394	<i>Atkreipkime dėmesį. Klinikinio tyrėjo Martino Seligmano</i> <i>katarsio analizė</i>	438
Stereotipai aiškinimą ir prisiminimus paverčia šališkais	394	Socialinio išmokymo požiūris	439
<i>Apibendrinimas</i>	396	<i>Apibendrinimas</i>	441
<i>Post scriptum: ar galime sušvelninti prietarus?</i>	396	<i>Post scriptum: kaip keisti smurtą palaikančią kultūrą</i>	441
10 skyrius. Agresija: kai žeidžiame kitus	398	11 skyrius. Patrauklumas ir intymumas:	
Kas yra agresija?	400	simpatijos ir meilės jausmas	443
Kokios yra agresijos teorijos?	401	Kas lemia draugystę ir patrauklumą?	446
Agresija kaip biologinis reiškinys	401	Art(im)umas	447
Instinktu teorija ir evoliucinė psichologija	402		
Nervinių procesų įtaka	402		

Tarpusavio sąveika	447	<i>Post scriptum: kaip mylėti</i>	490
Tarpusavio sąveikos laukimas	448	12 skyrius. Pagalba	492
Paprasčiausia ekspozicija	449	Kodėl padedame?	494
<i>Atkreipkime dėmesį. Mums patinka tai, kas susiję su mumis</i>	450	Socialiniai mainai ir socialinės normos	494
Fizinis patrauklumas	453	Atpildas	495
Patrauklumas ir pasimatymai	453	<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Dennisas Krebsas apie gyvenimo</i>	
Suderinamumas	455	<i>patirtį ir profesinius interesus</i>	496
Fizinio patrauklumo stereotipas	456	Vidinis atpildas	497
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Ellen Berscheid apie</i>		Socialinės normos	500
<i>patrauklumą</i>	458	Evoliucinė psichologija	503
Ką reiškia – patrauklus?	458	Giminaičių globa	504
Panašumas versus kito papildymas	462	Abipusiškumas	505
Ar panašūs žmonės buriasi draugėn?	462	Pagalbos teorijų palyginimas ir įvertinimas	506
Ar priešybės traukia?	465	Tikrasis altruizmas	507
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Jamesas Jonesas apie</i>		<i>Atkreipkime dėmesį. Empatinio altruizmo nauda ir kaina</i>	510
<i>kultūrinę įvairovę</i>	465	<i>Apibendrinimas</i>	511
Mums patinka tie, kuriems patinkame mes	466	Kada padedame?	511
<i>Atkreipkime dėmesį. Blogis stipresnis už gėrį</i>	467	Liudininkų skaičius	512
Atribucija (priskyrimas)	468	Pastebėjimas	513
Savivertė ir patrauklumas	468	<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Johnas M. Darley apie liudininkų</i>	
Kaip pasiekti, kad kiti jus vertintų	468	<i>reakciją</i>	513
Tarpasmeninių santykių nauda	470	Interpretavimas	514
<i>Apibendrinimas</i>	472	Atsakomybės prisiėmimas	516
Kas yra meilė?	472	Dar kartą apie tyrimų etiką	517
Aistringoji meilė	473	Pagalba, kai kas nors jau padeda	519
Aistringosios meilės teorija	474	Laiko trūkumas	519
Meilės variacijos: kultūra ir lytis	475	Panašumas	520
Draugiškoji meilė	476	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Vidinės grupės narių panašumas</i>	
<i>Apibendrinimas</i>	477	<i>ir pagalba</i>	521
Kas sudaro sąlygas artimiems santykiams?	478	<i>Apibendrinimas</i>	523
Prieraišumas	478	Kas skatina padėti?	524
Prieraišumo stiliai	479	Asmenybės bruožai	524
Teisingumas	480	Religiniai įsitikinimai	525
Ilgalaikis teisingumas	480	<i>Apibendrinimas</i>	527
Suvoktas teisingumas ir pasitenkinimas	481	Kaip sustiprinti paslaugumą?	527
Atsiskleidimas	482	Mažiau neapibrėžtumo, daugiau atsakomybės	527
<i>Atkreipkime dėmesį. Ar internetas sukuria intymumą,</i>		Kaltės jausmas ir rūpinimasis savo įvaizdžiu	529
<i>ar izoliaciją?</i>	484	Altruizmo socializavimas	530
<i>Apibendrinimas</i>	486	Moralinio įsitraukimo ugdymas	530
Kaip nutraukiami santykiai?	486	Altruizmo modeliavimas	531
Skyrybos	487	Praktinis mokymasis	533
Išsiskyrimo procesas	488	<i>Atkreipkime dėmesį. Žydu gelbėtojų poelgiai ir nuostatos</i>	533
<i>Apibendrinimas</i>	490		

Paslaugumo priskyrimas altruistiniams motyvams	534
Žinių apie altruizmą igijimas	535
<i>Apibendrinimas</i>	535
<i>Post scriptum: socialinės psichologijos žinių taikymas gyvenime</i> ..	536
13 skyrius. Konfliktai ir jų sprendimas	537
Kas sukelia konfliktą?	539
Socialinės dilemos	539
Kalinio dilema	539
Bendrų išteklių tragedija	541
Socialinių dilemų sprendimas	543
Konkurencija	546
Suvoktas neteisingumas	548
Klaidingas suvokimas	549
Veidrodinis įvaizdžio suvokimas	550
Pernelyg supaprastintas mąstymas	552
Suvokimo poslinkis	553
Mokslinių tyrimų išvada. Klaidingas suvokimas ir karas	554
<i>Apibendrinimas</i>	554
Kaip pasiekti taiką?	555
Kontaktas	555
Ar desegregacija gerina požiūrį į kitą rasę?	556
Kada desegregacija pagerina požiūrį į kitą rasę?	557
Mokslinių tyrimų išvada. Santykiai, kurie galėjo būti	559
Bendradarbiavimas	560
Bendra išorinė grėsmė sutelkia	561
<i>Atkreipkite dėmesį. Kodėl svarbu, kas nugalės?</i>	563
Aukštesni tikslai skatina bendradarbiauti	564
Kolektyvinis mokymasis pagerina nuostatas rasių atžvilgiu ...	565
<i>Atkreipkite dėmesį. Branchas Rickey, Jackie Robinsonas</i> <i>ir beisbolo atsinaujinimas</i>	567
Grupė ir aukštesnio lygmens tapatumai	568
Bendravimas	570
Derybos	570
Tarpininkavimas	571
Arbitražas	575
Sutaikinimas	576
Laipsniškas ir abipusis įtampas mažinimas (LAJIM)	576
Taikymai realiose situacijose	577
<i>Apibendrinimas</i>	578
<i>Post scriptum: asmens ir bendruomenės teisių konfliktas</i>	579
IV dalis.	
SOCIALINĖS PSICHOLOGIJOS TAIKYMAS	582
14 skyrius. Socialinė psichologija klinikoje	583
Kas iškreipia klinikinių sprendimų tikslumą?	584
Iliuzinė koreliacija	585
Pavėluota nuomonė ir perdėta saviklioiva	586
Pasitvirtinančios diagnozės	587
Klinikinių ir statistinių prognozių palyginimas	589
Išvados geresniam gydymui	590
<i>Apibendrinimas</i>	591
<i>Atkreipkite dėmesį. Gydytojo požiūris</i>	591
Kokie pažintiniai procesai lydi elgsenos problemas?	592
Depresija	592
Iškraipymas ar realizmas?	592
Ar negatyvus mąstymas yra depresijos priežastis, ar pasekmė?	593
<i>Ką slepia moksliniai tyrimai. Shelley Taylor apie teigiamas</i> <i>iliuzijas</i>	594
Vienišumas	597
Kai jaučiamės vieniši ir atstumti	597
Kai neigiamai galvojame apie kitus	597
Nerimas ir drovumas	598
Kai abejojame savo gebėjimais socialinėse situacijose	599
Perdėtas situacijos suasmeninimas	599
Sveikata, liga ir mirtis	600
Reakcija į ligą	600
Emocijos ir sveikata	603
Optimizmas ir sveikata	604
<i>Apibendrinimas</i>	606
Kokie yra socialiniai psichologiniai požiūriai į gydymą?	607
Vidinių pokyčių sužadinimas išorine elgsena	607
Išėjimas iš uždaro rato	608
Socialinių įgūdžių mokymas	608
Aiškino stiliaus terapija	609
Pokyčių išsaugojimas pasitelkus vidines sėkmės atribucijas	610
Psichoterapijos kaip socialinio poveikio priemonės taikymas	611
<i>Apibendrinimas</i>	612
Kaip socialiniai santykiai stiprina sveikatą ir gerovę?	612
Artimi santykiai ir sveikata	613
Pasitikėjimas ir sveikata	614

Skurdas, nelygybė ir sveikata	615	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Grupės poliarizacija natūralioje</i>	
Artimi santykiai ir laimė	616	<i>teismo aplinkoje</i>	651
Draugystė ir laimė	616	Ar dvylika galvų geriau nei viena?	652
Santuoka ir laimė	617	Ar šešios galvos taip pat gerai kaip dvylika?	652
<i>Apibendrinimas</i>	619	Iš laboratorijos į gyvenimą: imituojamos ir realios	
<i>Post scriptum: kaip jaustis laimingesniai</i>	619	prisiekusių žiuri	653
15 skyrius. Socialinė psichologija teisme	621	<i>Apibendrinimas</i>	654
Ar liudytojų parodymai patikimi?	623	<i>Post scriptum:</i>	
Įtikinamų liudytojų įtaka	623	kaip išmintingai vadovautis psichologijos mokslu	655
Kai akys apgauna	624	16 skyrius.	
Klaidingos informacijos efektas	627	Socialinė psichologija ir aprūpinta ateitis	657
<i>Atkreipkime dėmesį. Liudytojo parodymai</i>	628	Aplinkos kvietimas imtis veiksmų	658
Perpasakojimas	630	<i>Apibendrinimas</i>	661
Kaip sumažinti klaidų kiekį	630	Kaip užtikrinti aprūpintą gyvenimą	661
<i>Mokslinių tyrimų išvada. Atsakomosios reakcijos poveikis</i>		Naujosios technologijos	661
<i>liudytojams</i>	631	Vartojimo mažinimas	662
Mokyti policijos tardytojus	632	<i>Apibendrinimas</i>	664
Kaip sumažinti klaidų skaičių per akistatą	633	Socialinė psichologija apie materializmą ir turtus	664
Mokyti prisiekusiuosius	634	Stiprėjantis materializmas	665
<i>Apibendrinimas</i>	636	Turtai ir gerovė	665
Kokie kiti veiksniai daro įtaką prisiekusiųjų		Materializmas nuvilia	668
sprendimams?	636	Žmogaus gebėjimas prisitaikyti	669
Teisiamojo savybės	636	Polinkis lyginti save su kitais	670
Fizinis patrauklumas	637	<i>Atkreipkime dėmesį. Socialinis palyginimas, priklausymas</i>	
Panašumas į prisiekusiuosius	638	<i>ir laimė</i>	671
Teisėjo nurodymai	640	Aprūpintos ateities ir išlikimo link	672
Papildomi veiksniai	642	<i>Mokslinių tyrimų išvada. Nacionalinės gerovės matavimai</i>	674
<i>Apibendrinimas</i>	642	<i>Apibendrinimas</i>	674
Kas daro įtaką prisiekusiajam?	643	<i>Post scriptum:</i>	
Prisiekusiųjų supratingumas	643	kaip šiuolaikiniame pasaulyje gyventi atsakingai?	675
Nurodymų supratimas	643	Epilogas	676
Statistinės informacijos supratimas	644	Sąvokų žodynelis	678
Kaip pasiekti didesnio prisiekusiųjų supratingumo	645	Bibliografija	687
Prisiekusiųjų atranka	645	Rodyklės	776
„Mirties bausmės“ prisiekusieji	647		
<i>Apibendrinimas</i>	648		
Kokią įtaką prisiekusiesiems daro grupė?	649		
Mažumos įtaka	649		
Grupės poliarizacija	650		
Atlaidumas	650		